THOMAS MORE

STUDEREN IN HET HOGER ONDERWIJS

HOEVEEL KOST DAT?

© 2026, Expertisecentrum Budget en Financieel Welzijn, Thomas More

Achtiende druk: augustus 2026

www.thomasmore.be/expertisecentrum-budget-en-financieel-welzijn

Lay-out: Expertisecentrum Budget en Financieel Welzijn Thomas More

Foto cover: Clay Banks / Unsplash

Veel dank aan de Vlhora-werkgroep 'Studentenvoorzieningen' voor de constructieve feedback bij het tot stand komen van deze brochure.

Alle rechten voorbehouden aan het Expertisecentrum Budget en Financieel Welzijn Thomas More. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën of opnamen, hetzij op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het Expertisecentrum Budget en Financieel Welzijn Thomas More.

We zijn ons volledig bewust van onze taak een betrouwbare uitgave te verzorgen. Niettemin kunnen wij geen aansprakelijkheid aanvaarden voor drukfouten en andere onjuistheden die eventueel in deze uitgave voorkomen.

INHOUD

INLEIDING **1**

STRIKTE STUDIEKOSTEN **3**

1.1 Studiegeld 3

1.2 Cursussen en handboeken 4

1.3 Computer of laptop 4

1.4 Overige strikte studiekosten 5

RUIME STUDIEKOSTEN **8**

2.1 Vervoer van en naar school 8

2.2 Huisvesting 10

2.3 Overige ruime studiekosten 11

LEEFKOSTEN **13**

3.1 Voeding 13

3.2 Kleding 13

3.3 Gezondheid en persoonlijke verzorging 14

3.4 Wonen 14

3.5 Ontspanning en onderhouden van relaties 14

3.6 Mobiliteit 15

ALLE KOSTEN OP EEN RIJ **20**

AAN DE SLAG **22**

MEER WETEN **27**

INLEIDING

Het hoger onderwijs lonkt! Voor welke opleiding kies je? Aan welke hogeschool of universiteit ga je deze opleiding volgen? Kies je voor een kot of ga je pendelen? De overstap van het secundair naar het hoger onderwijs is niet evident. Jij en je ouders moeten veel keuzes maken. Aan elke keuze zijn financiële gevolgen verbonden. Om je op weg te helpen met alle keuzes, vind je in deze brochure belangrijke informatie terug over het kostenplaatje.

We geven een overzicht van de kosten die je minimaal zal maken als je deelneemt aan het hoger onderwijs. We leggen uit met welke kosten je best rekening houdt en welke bedragen je mag verwachten.

In deze brochure vind je de eenheidskosten en de terugkerende jaarlijkse en maandelijkse kosten. Van de kosten die je slechts eenmalig maakt, vind je zowel de totale aankoopprijs als een prijs per jaar of maand. Die berekenen we door de totale aankoopprijs te delen door de levensduur (het aantal maanden waarop we product afschrijven). Alle kosten zijn uitgedrukt in prijzen van 2026.

We maken daarbij een onderscheid tussen drie kostenposten: de strikte studiekosten, de ruime studiekosten en de leefkosten. In de brochure leggen we dit verder uit.

Voor het opmaken van deze brochure vertrokken we van de situatie waarbij een student nog ten laste is van zijn ouders. Zelfstandige studenten hebben vaak extra kosten. Die behandelen we niet in deze brochure.

Siora Photograpy // Unsplash

STRIKTE STUDIEKOSTEN

Elke student in het hoger onderwijs heeft strikte studiekosten. Hiermee bedoelen we de kosten die verbonden zijn aan de opleiding die je volgt. Het gaat om het studiegeld dat je jaarlijks betaalt bij je inschrijving aan de hogeschool of universiteit, om de uitgaven voor cursussen en studieboeken en om de kosten voor een studiereis, stage en eindwerk.

1.1 Studiegeld

Bij je inschrijving vragen hogescholen en universiteiten studiegeld, ook wel inschrijvingsgeld genoemd. De hoogte van dit bedrag is wettelijk bepaald en wordt ieder jaar aangepast. Je vindt het bedrag op de website van de hogeschool of universiteit waar je zal studeren. Het studiegeld is afhankelijk van:

- het aantal studiepunten waarvoor je je inschrijft;
- het soort contract dat je afsluit (diploma-, credit- of examencontract);
- je eventueel recht op een studietoelage van de Vlaamse overheid.

In deze brochure vind je het studiegeld dat een voltijds studerende student[1] voor het academiejaar 2026-2027 betaalt voor een diplomacontract bij een inschrijving voor 60 studiepunten. We maken een onderscheid tussen studenten die (bijna) recht hebben op een studietoelage van de Vlaamse overheid en studenten die hierop geen recht hebben[2].

Wil je weten of jij **recht** hebt op een **studietoelage**? Met je vragen kan je terecht:

- bij de sociale dienst van je onderwijsinstelling;
- op de website www.centenvoorstudenten.be;
- op de website www.studietoelagen.be. Via deze website kan je de studietoelage online aanvragen.

TABEL 1: Maximum studiegeld voor het academiejaar 2026-2027

	Hogeschool	**Universiteit**
Beurstariefstudent	€ 139	€ 139
Bijna-beursstudent	€ 623	€ 623
Niet-beurstariefstudent	€ 1181	€ 1181

[1] Een student in graduaatsopleiding, initiële bachelor- of masteropleiding, educatieve bachelor- of masteropleiding, specifieke lerarenopleiding, schakelprogramma, voorbereidingsprogramma of afzonderlijke opleidingsonderdelen. Let op, studiegelden voor een bachelor-na-bacheloropleiding en een master-na-masteropleiding kunnen afwijken.
[2] Voor meer informatie, zie: www.studietoelagen.be.

1.2 Cursussen en handboeken

Een tweede uitgavenpost zijn de cursussen, handboeken en andere leermiddelen die je zal moeten aankopen. Deze kosten variëren sterk naargelang de opleiding die je volgt. In deze brochure rekenen we met een gemiddelde kostprijs. Afhankelijk van je opleiding zal dit bedrag in realiteit hoger of lager liggen.

- Voor een universiteitsopleiding tel je gemiddeld 334 euro per jaar neer voor je boeken en cursussen.
- Voor een hogeschoolopleiding bedragen deze uitgaven gemiddeld 313 euro per jaar.

Wil je **op voorhand** weten welke kosten je kan verwachten? Neem dan contact op met het studentensecretariaat van je opleiding of de sociale dienst van je onderwijsinstelling. Soms vind je deze kosten terug in de opleidingsbrochure of infofiche.

Ga je graag zelf aan de slag om een eigen overzicht te maken van je studiekosten, dan kan je in TABEL 17 (pendelstudent) of TABEL 18 (kotstudent) al je uitgaven noteren.

TABEL 2: Gemiddelde jaarlijkse uitgaven voor cursussen en andere leermiddelen

	Per jaar
Universiteit	€ 334
Hogeschool	€ 313

Bron: Studiekosten in het hoger onderwijs (De Norre, De Leebeeck, & Havermans, 2020); bedragen geïndexeerd naar 2026.

1.3 Computer of laptop

Studeren aan het hoger onderwijs vereist doorgaans een eigen computer met internetverbinding. Cursussen en ander lesmateriaal moet je zelf downloaden, je volgt misschien zelfs enkele vakken online en ook examens gaan soms online door. Vaak verwachten docenten dat je een laptop meebrengt naar de les om notities te nemen, oefeningen te maken en opzoekwerk te verrichten.

Daarom rekenen we een eigen **laptop**[3] tot de strikte studiekosten. Bijkomende uitgaven voorzien we voor:

- een tas om je laptop veilig te kunnen vervoeren;
- een USB-stick om tijdelijk bestanden op te slaan en door te geven;
- kosten voor (opleidingsspecifieke) software.

Een eigen **printer** is vaak niet noodzakelijk. Je kan meestal documenten afdrukken op je hogeschool of universiteit. Hiervoor rekenen we een kostprijs van ongeveer 114 euro per jaar, al zal dat opnieuw erg afhangen van je studie.

[3] Heel wat onderwijsinstellingen hebben raamcontracten afgesloten met computerfabrikanten. Hierdoor kan je als student goedkoper een computer aanschaffen. Het loont de moeite om dit na te vragen bij jouw onderwijsinstelling. De vereisten voor laptops kunnen erg verschillen tussen opleidingen, en dus kan het nodige budget dat je hiervoor moet voorzien nog aanzienlijk oplopen

Een **internetabonnement** voorzien we niet in de strikte onderwijskosten. Voor pendelstudenten veronderstellen we dat er thuis al een internetverbinding aanwezig is en bij kotstudenten is dit meestal inbegrepen in de maandelijkse kosten (zie 2.2 Huisvesting).

TABEL 3: Kostprijs voor een computer en toebehoren

	Aankoopprijs	Prijs per jaar
Laptop	€ 749	€ 150
Printbudget	€ 114	€ 114
Usb stick 4 GB	€ 10	€ 5
Laptoptas	€ 28	€ 6
Software	€ 8	€ 8

Bron: Studiekosten in het hoger onderwijs (De Norre, De Leebeeck, & Havermans, 2020); bedragen geïndexeerd naar 2026; en Studeren in het hoger onderwijs, hoeveel kost dat? (CEBUD, 2022); bedragen geïndexeerd naar 2026.

1.4 Overige strikte studiekosten

Daarnaast zal je nog andere strikte studiekosten moeten maken. Deze hangen samen met de opleiding die je kiest of met je individuele noden en wensen. **Opleidingsspecifieke kosten** zijn onder meer:

- uitgaven die je maakt voor stages tijdens je opleiding;
- uitgaven voor een verplichte bachelor- of masterproef, een portfolio, …
- kosten voor een verplichte studiereis;
- uitgaven voor speciale kleding, medisch materiaal, teken- of schildergerief, filmmateriaal, kabels, ingrediënten, …

Deze kosten maakt niet iedere student en maak je allicht ook niet ieder jaar. In TABEL 4 vind je de gemiddelde uitgaven die studenten rapporteren en het aandeel studenten dat deze kosten rapporteert. Omdat deze kosten sterk afhangen van je opleiding en studiejaar, doe je er goed aan deze kosten op te vragen voor jouw eigen opleiding. Je kan hiermee je eigen overzicht aanvullen in TABEL 17 en TABEL 18.

Daarnaast rapporteert een beperkt aantal studenten ook aanzienlijke uitgaven die gepaard gaan met studeren met een **functiebeperking** en het deelnemen aan **uitwisselingsprogramma's** zoals Erasmus. Omdat deze uitgaven slechts door een kleine groep studenten worden gerapporteerd en deze uitgaven erg variabel zijn, nemen we deze uitgaven niet op in onze berekening. Hou hiermee wel rekening wanneer dit voor jouw situatie van toepassing is.

TABEL 4: Gemiddelde jaarlijkse overige strikte studiekosten en het aandeel studenten dat deze kosten rapporteert in een academiejaar

	Universiteit	**Hogeschool**
Studiereis	€ 129	€ 132
% studenten met deze kosten	*38%*	*56%*
Stage	€ 97	€ 93
% studenten met deze kosten	*10%*	*45%*
Eindwerk	€ 62	€ 142
% studenten met deze kosten	*39%*	*27%*
Ateliergeld[4] : Speciale kledij	€ 40	€ 66
% studenten met deze kosten	*24%*	*25%*
Ateliergeld: Teken- en schildermateriaal, …	€ 136	€ 27
% studenten met deze kosten	*11%*	*21%*
Ateliergeld: Medische materialen	€ 16	€ 79
% studenten met deze kosten	*3%*	*11%*

Bron: Studiekosten in het hoger onderwijs (De Norre, De Leebeeck, & Havermans, 2020); bedragen geïndexeerd naar 2026.

[4] TABEL 4 toont enkel de specifieke kosten onder ateliergeld die door minstens 10% van de studenten werden gerapporteerd. In het gewogen totaal gemiddelde voor de 'overige strikte studiekosten' in TABEL 15 worden alle uitgaven meegeteld (ook de uitgaven voor ingrediënten, filmmateriaal ed.)

Jasper Garratt // Unsplash

RUIME STUDIEKOSTEN

Naast de kosten die verbonden zijn met de opleiding die je kiest, moet je ook rekenen op de zogenaamde **ruime studiekosten**. Daarmee bedoelen we de verplaatsingskosten van en naar je campus, de huur van je studentenkamer en de inrichting ervan. Ook uitgaven voor een nieuwe boekentas, pennenzak, bureaulamp of bureaustoel behoren tot deze categorie.

2.1 Vervoer van en naar school

De kans is groot dat je studeert aan een universiteit of hogeschool buiten de gemeente of de stad waar je woont. Daarom rekenen we de uitgaven voor je verplaatsingen van en naar de campus als onderwijskosten mee. De hoogte van deze uitgaven, is afhankelijk van de keuze om te pendelen of om op kot te gaan.

→ Pendelstudenten

Als je ervoor kiest om te pendelen tussen je woonplaats en de campus is vervoer noodzakelijk. Je kan pendelen met de fiets, het openbaar vervoer of met je eigen wagen. In deze brochure geven we de kostprijs van **openbaar vervoer** en schatten we ook hoeveel een **eigen wagen** je maandelijks kost.

- Voor verplaatsingen met bus en tram van De Lijn gebruik je een Buzzy Pazz Jongere op je MOBIB kaart. Daarvoor betaal je 167 euro per jaar, ongeacht het aantal kilometers dat je aflegt.
- De prijs van een treinabonnement voor studenten daarentegen is wél afhankelijk van het aantal af te leggen kilometers. In TABEL 17 kan je jouw kostenoverzicht aanvullen met je exacte mobiliteitsuitgaven. Wij berekenen ter illustratie een Student Abonnement voor een afstand van 26 km (dit is de gemiddeld afstand die de Vlaamse pendelstudent aflegt). Voor een Student Abonnement betaal je jaarlijks 255 euro.
- De kostprijs van een eigen auto hangt af van verschillende factoren; de grootte van de auto, het type motor, het verbruik, of je met een nieuwe of tweedehandswagen rijdt. Wij berekenen hier ter illustratie de kosten van een compacte en zuinige tweedehandswagen met benzinemotor waarmee je iets meer dan 10.000 km per jaar rijdt.

TABEL 5: Vervoersuitgaven pendelstudenten

	Aankoopprijs	Prijs per jaar	Prijs per maand
Tweedehandsauto: aankoop + BIV	€ 8.200	€ 1.640	€ 137
Verzekering		€ 817	€ 68
Wegenbelasting		€ 152	€ 13
Onderhoud en reparatie		€ 787	€ 66
Benzine		€ 1.000	€ 83
Buzzy Pazz Jongere De Lijn[5]		€ 167	€ 14
Student Abonnement NMBS		€ 255	€ 21

Bron: Studeren in het hoger onderwijs, hoeveel kost dat? (CEBUD, 2022); bedragen geïndexeerd naar 2026, trein- en busabonnement: prijzen 2026.

→ Kotstudenten

Ga je op kot, dan kies je meestal een kamer of studio dicht bij de campus. De verplaatsing naar de campus kan je dan te voet of met de fiets doen. Als je de weekends thuis doorbrengt, moet je ook de uitgaven voor het openbaar vervoer van en naar huis meetellen in je studiebudget. In deze brochure nemen we deze kosten mee om een mobiliteitsbudget voor een kotstudent te berekenen:

- de uitgaven voor een tweedehandsfiets[6] met fietsslot, fietstas, reparatieset en fietspomp;
- tien Student Multi (Campus) kaarten van de NMBS. Hiermee kan je vijftig keer een heen-en terugreis op een vast traject tussen twee Belgische stations afleggen. De kostprijs voor een Student Multi is afhankelijk van de afstand die je aflegt. Wij berekenen hier de prijs voor een traject van ongeveer 60 km.

TABEL 6: Vervoersuitgaven kotstudenten

	Aankoopprijs	Prijs per jaar	Prijs per maand
Tweedehandsfiets met toebehoren	€ 207	€ 49	€ 4
Onderhoud fiets		€ 55	€ 5
10 Student Multi (Campus)		€ 167	€ 14

Bron: Studeren in het hoger onderwijs, hoeveel kost dat? (CEBUD, 2022); bedragen geïndexeerd naar 2026, treinabonnement: prijzen 2026.

[5] De kostprijs van een Buzzy Pass rekenen we in de referentiebudgetten voor maatschappelijke participatie voor iedereen mee bij de leefkosten. Deze uitgave is dus niet exclusief voor studenten.
[6] Heel wat steden en onderwijsinstellingen voorzien de mogelijkheid om een fiets te huren. Vraag na bij jouw instelling of check op de website van de stad waar je studeert of dit het geval is en tegen welke tarieven dit kan.

2.2 Huisvesting

→ Pendelstudenten

Als pendelstudent heb je op het eerste gezicht geen huisvestingskosten. Toch tellen we kosten mee voor de slaapkamer die je in het huis van je ouders inneemt. In TABEL 12 vind je deze huisvestingskosten onder de categorie leefkosten.

→ Kotstudenten

Kotstudenten kiezen voor een individuele kamer (*kot*) of een studio bij particulieren of in een studentenhome. Bij een kamer deel je het sanitair en de keuken met andere studenten. Een studio daarentegen heeft een eigen bad of douche, wc en kookgelegenheid. Een kamer in een studentenhome is vaak goedkoper dan een privé-kot omdat deze kamers door de overheid gesubsidieerd worden.

De gemiddelde prijs voor een privé-kamer met een lavabo met warm en koud water bedraagt 489 euro per maand. De prijs is erg afhankelijk van de locatie, in sommige steden zal je voor dit bedrag maar moeilijk een kamer vinden, op andere plaatsen heb je met dit budget een ruimer aanbod. Tegenwoordig worden de meeste koten verhuurd voor een periode van 12 maanden. In deze brochure nemen we de gemiddelde huurprijs van een studio niet op maar deze ligt vanzelfsprekend hoger. Houd er rekening mee dat in de huurprijs zoals die in TABEL 7 is weergegeven, geen huurwaarborg is geteld. Deze waarborg mag wettelijk maximaal twee maanden huur bedragen. In het bedrag in de tabel verrekenden we ook de verbruikerskosten (voor elektriciteit, gas en internet). Soms zijn deze inbegrepen in de huurprijs, soms zijn ze extra te betalen.

Daarnaast tellen we een budget voor andere kosten waarmee je rekening moet houden als kotstudent. Je hebt poetsmateriaal nodig om je kamer of studio netjes te houden, en zal daarnaast ook de nodige kookuitrusting moeten aankopen, beddengoed, een nachtlampje en wekkerradio en spulletjes om je kot aan te kleden zoals een plant, kaarsjes, een lamp en een extra bezoekersstoel.

TABEL 7: Huisvestingsuitgaven kotstudent

	Aankoopprijs	Prijs per jaar	Prijs per maand
Huur kot (12 maanden, incl. kosten)		€ 5.865	€ 489
Kookuitrusting	€ 280	€ 54	€ 4
Poetsmateriaal	€ 52	€ 18	€ 2
Beddenlinnen	€ 81	€ 14	€ 1
Gezelligheid	€ 38	€ 12	€ 1

Bron: Studeren in het hoger onderwijs, hoeveel kost dat? (CEBUD, 2022); bedragen geïndexeerd naar 2026.

2.3 Overige ruime studiekosten

Naast huisvestings- en mobiliteitskosten ben je na zes jaar secundair onderwijs wellicht toe aan een nieuwe schooltas, pennenzak, lunchbox en drinkbus. Voor kotstudenten moet er ook een budget voor de aankoop van een bureaulamp en bureaustoel worden voorzien. Voor pendelstudenten gaan we ervan uit dat ze deze thuis al hebben en dat ze niet extra moeten worden aangekocht.

TABEL 8: Overige ruime studiekosten

	Aankoopprijs	**Prijs per jaar**	**Prijs per maand**
Pendelstudenten			
Boekentas	€ 55	€ 14	€ 1.1
Lunchbox	€ 4	€ 1	€ 0,1
Twee isoleerflessen	€ 15	€ 4	€ 0,3
Kotstudenten			
Boekentas	€ 55	€ 14	€ 1,1
Bureaustoel	€ 32	€ 6	€ 0,5
Bureaulamp	€ 7	€ 1	€ 0,1

Bron: Studeren in het hoger onderwijs, hoeveel kost dat? (CEBUD, 2022); bedragen geïndexeerd naar 2026.

Elevate // Unsplash

LEEFKOSTEN

Het kostenplaatje voor een student in het hoger onderwijs is pas compleet als we ook de leefkosten meerekenen. Deze leefkosten hangen niet samen met de gekozen studie maar met het leven als jongvolwassene. Het gaat om uitgaven voor voeding, kleding, gezondheid, persoonlijke verzorging, wonen, mobiliteit, ontspanning en het onderhouden van relaties.

3.1 Voeding

Als je pendelt kan je meestal thuis mee eten. Kotstudenten zorgen op weekdagen zelf voor het kopen en klaarmaken van hun maaltijden. Dat kunnen ze zelf doen, of ze kunnen aanschuiven in het studentenrestaurant van hun universiteit of hogeschool. Gemiddeld kunnen studenten daar voor zes euro een dagschotel eten.

Volgens onze berekeningen kost het minstens 7.1 euro[7] om een pendelstudent elke dag van drie gezonde en evenwichtige maaltijden en enkele gezonde tussendoortjes te voorzien. Voor kotstudenten ligt het voedingsbudget iets hoger om op weekdagen zelf te kunnen koken en tijdens de blok- en de examenperiode in het studentenrestaurant te kunnen eten. Zij hebben daardoor minimaal 8.1 euro per dag nodig.

TABEL 9: Voeding

	Prijs per jaar	**Prijs per maand**
Kotstudent	€ 2.947	€ 246
Pendelstudent	€ 2.582	€ 215

Bron: Studeren in het hoger onderwijs, hoeveel kost dat? (CEBUD, 2022); bedragen geïndexeerd naar 2026.

3.2 Kleding

De kosten voor kleding en schoenen berekenen we op basis van een kledingkorf die door studenten werd samengesteld en aangekocht in ketens als H&M en Decathlon. Het budget dat nodig is om deze kleding aan te kopen en te vervangen vind je in TABEL 10.

TABEL 10: Kleding

	Prijs per jaar	**Prijs per maand**
Kleding, schoenen en onderhoud	€ 706	€ 59

Bron: Studeren in het hoger onderwijs, hoeveel kost dat? (CEBUD, 2022); bedragen geïndexeerd naar 2026.

[7] Inspiratie nodig om lekker en goedkoop je eigen potje te koken? Misschien kan ons kookboek “De klok rond lekker en gezond voor 6 euro" je op weg helpen.

3.3 Gezondheid en persoonlijke verzorging

De kosten die verband houden met je gezondheid en je dagelijkse hygiëne verschillen nauwelijks tussen kot- en pendelstudenten. Indien je in goede gezondheid verkeert en geen orthodontie, bril of contactlenzen nodig hebt, volsta je normaal gezien elke maand met 41 euro. Voor kotstudenten tellen we hier bovenop nog de kosten voor een beperkte huisapotheek.

TABEL 11: Gezondheid en persoonlijke verzorging i

	Prijs per jaar	Prijs per maand
Kotstudent	€ 563	€ 47
Pendelstudent	€ 494	€ 41

Bron: Studeren in het hoger onderwijs, hoeveel kost dat? (CEBUD, 2022); geïndexeerd naar 2026.

3.4 Wonen

Hoewel je als inwonende student zelf geen eigen huisvestingskosten draagt, ben je toch verantwoordelijk voor enkele uitgaven. De slaapkamer die je voltijds of in het weekend bewoont, verhoogt de huurprijs of afbetaling voor de woning. In TABEL 12 berekenen we de huisvestingskosten die jouw ouders jaarlijks extra betalen voor jou. Daarvoor maken we een verschil tussen de mediane huurprijzen voor een kwaliteitsvolle Vlaamse woning met één en met twee slaapkamers. Zo berekenen we ook de verbruikerskosten voor gas, water en elektriciteit. Daarbovenop tellen we de extra kosten voor de slaapkamermeubels en het beddenlinnen dat jij nodig hebt.

TABEL 12: Woonkost

	Prijs per jaar	Prijs per maand
Huurder		
Huur woning	€ 1.452	€ 121
Verbruikerskosten	€ 689	€ 57
Onderhoud	€ 43	€ 4
Bed en toebehoren	€ 36	€ 3

Bron: Studeren in het hoger onderwijs, hoeveel kost dat? (CEBUD, 2022); bedragen geïndexeerd naar 2026.

3.5 Ontspanning en onderhouden van relaties

De boog kan niet altijd gespannen staan. Op tijd en stond ontspannen doet veel deugd. Om te bepalen hoeveel budget studenten hiervoor minimaal nodig hebben, organiseerden we groepsgesprekken met pendel- en kotstudenten in het hoger onderwijs. Dit resulteerde in deze uitgavenposten:

- 229 euro per jaar voor het aandeel in de gezinsvakantie. Hiermee kan elke student hoger onderwijs een uitstap samen met de familie en een binnenlandse reis van vijf dagen maken
- 444 euro per jaar voor culturele activiteiten en het lidmaatschap van een vereniging en de deelname aan de activiteiten ervan.

- 30 euro per jaar voor de aankoop van een sportsticker of sportkaart. Hiermee genieten studenten van een ruime waaier aan sportmogelijkheden.
- 151 euro zakgeld per maand voor uitgaan, een broodje, een tijdschrift, enzovoort.
- 8 euro per jaar voor het lidmaatschap van een openbare bibliotheek. Hier kan je een jaar lang boeken, cd's of films huren. Als student kan je verder gratis gebruikmaken van de bibliotheken van je hogeschool of universiteit.
- Een budget voor het vieren van feesten in familieverband en het onderhouden van je relaties, zodat je een cadeautje kan kopen, een wenskaart kan versturen en een smartphone kan kopen en gebruiken.
- Een budget voor de aanschaf van een identiteitskaart en het ophalen van afval.

TABEL 13: Ontspanning en onderhouden van relaties

	Prijs per jaar	**Prijs per maand**
Gezinsuitstap en reisbudget	€ 229	€ 19
Sportkaart	€ 30	€ 3
Deelname aan verenigingsleven en cultuur	€ 444	€ 37
Zakgeld	€ 1.811	€ 151
Bibliotheek	€ 8	€ 1
Onderhouden van relaties	€ 652	€ 54
Burgerverplichtingen	€ 35	€ 3

Bron: Studeren in het hoger onderwijs, hoeveel kost dat? (CEBUD, 2022); bedragen geïndexeerd naar 2026.

3.6 Mobiliteit

Een laatste kost die we in rekening brengen bij de leefkosten van studenten, betreft de mobiliteit. Jongeren verplaatsen zich immers niet alleen om naar school te gaan. In dit mobiliteitsbudget berekenen we daarom de kosten voor het aanschaffen en onderhouden van een fiets, net als een Buzzy Pazz en een tiental treinritten bij NMBS als jongere, zowel tijdens daluren als tijdens de ochtend- of avondspits.

TABEL 14: Mobiliteit

	Prijs per jaar	**Prijs per maand**
Fiets (onderhoud en aankoop)	€ 117	€ 10
Buzzy Pazz Jongere + MOBIB	€ 167[8]	€ 14
10 treinritten (NMBS)	€ 64	€ 5

Bron: Studeren in het hoger onderwijs, hoeveel kost dat? (CEBUD, 2022); geïndexeerd naar 2026.

[8] Sommige steden en gemeenten komen tussen in de kosten voor De Lijn voor hun inwoners, het zgn. derde-betalersysteem: https://www.delijn.be/nl/zakelijk-aanbod/steden-gemeenten/zeven-pijlers/dbs/steden-derde-betalersysteem.html

ALLE KOSTEN OP EEN RIJ

TABEL 15: Overzicht van de jaarlijkse studie- en leefkosten voor een student hoger onderwijs

STRIKTE STUDIEKOSTEN	**Kot**	**Pendel**
Inschrijvingsgeld		
Beurstarief	€ 139	€ 139
Bijna-beurstarief	€ 623	€ 623
Niet-beurstarief	€ 1.181	€ 1.181
Cursussen en studieboeken *	€ 313	€ 313
Computer en printbudget	€ 283	€ 283
Overige studiekosten *	€ 203	€ 203
Totaal strikte studiekosten		
Beursstudent	€ 938	€ 938
Bijna-beursstudent	€ 1.422	€ 1.422
Niet-beursstudent	€ 1.980	€ 1.980

RUIME STUDIEKOSTEN	**Kot**	**Pendel**
Vervoerskosten **	€ 271	€ 255
Huisvestingskosten	€ 5.963	
Overige studiekosten	€ 21	€ 18
Totaal ruime studiekosten	€ 6.256	€ 273
TOTAAL STUDIEKOSTEN		
Beursstudent	€ 7.194	€ 1.211
Bijna – beursstudent	€ 7.678	€ 1.695
Niet - beursstudent	€ 8.236	€ 2.253

LEEFKOSTEN	**Kot**	**Pendel**
Voeding	€ 2.947	€ 2.582
Kleding	€ 706	€ 697
Gezondheid en persoonlijke verzorging	€ 563	€ 494
Huur woning ***	€ 2.220	€ 2.220
Ontspanning	€ 3.209	€ 3.209
Mobiliteit	€ 348	€ 348
TOTAAL LEEFKOSTEN	€ 9.993	€ 9.550

* Deze prijzen zijn berekend op basis van de geschatte studiekosten van een hogeschoolstudent.

** Hier rekenen we een pendelstudent die met de trein naar de campus gaat. Wie met een eigen wagen naar de campus rijdt, heeft een extra budget nodig van € 4.142 per jaar.

*** Deze uitgaven verrekenen de hogere huishuur/lening die de aanwezigheid van jongere in huis meebrengt.

TABEL 16: Totale kostprijs per jaar van een student hoger onderwijs

TOTALE KOST PER JAAR	Kot	Pendel
Beursstudent	€ 17.187	€ 10.761
Bijna-beursstudent	€ 17.671	€ 11.245
Niet-beursstudent	€ 18.229	€ 11.803

Heb je het financieel moeilijk of brengt studeren geldzorgen mee? Stap gerust naar de dienst Studentenvoorzieningen van je onderwijsinstelling. Op hun sociale dienst zijn studenten welkom met financiële problemen, vragen over hun statuut en kleine of grote studentenzorgen. Elke vraag wordt discreet en op maat van jouw situatie behandeld.

Voor contactgegevens en informatie kan je terecht op www.centenvoorstudenten.be/partners.

Christian Erfurt // Unsplash

AAN DE SLAG

TABEL 17: Invultabel voor pendelstudenten

STRIKTE STUDIEKOSTEN	**Aankoopprijs**	**Prijs per jaar**	**Prijs per maand**
Inschrijvingsgeld	.....	.....	.....
Cursussen	.....	.....	.....
Computer	.....	.....	.....
USB-stick	.....	.....	.....
Printbudget	.....	.....	.....
Software	.....	.....	.....
Studiereis	.....	.....	.....
Stage	.....	.....	.....
Eindwerk	.....	.....	.....
Ateliergeld	.....	.....	.....
RUIME STUDIEKOSTEN	**Aankoopprijs**	**Prijs per jaar**	**Prijs per maand**
Eigen wagen	.....	.....	.....
Aankoop wagen	.....	.....	.....
Verzekering	.....	.....	.....
Wegenbelasting	.....	.....	.....
Onderhoud en reparatie	.....	.....	.....
Brandstof	.....	.....	.....
Openbaar vervoer	.....	.....	.....
Overige kosten (isoleerfles, lunchbox, …)	.....	.....	.....
TOTAAL	.....	.....	.....

TABEL 18: Invultabel voor kotstudenten

STRIKTE STUDIEKOSTEN	Aankoopprijs	Prijs per jaar	Prijs per maand
Inschrijvingsgeld	.....	.....	.....
Cursussen	.....	.....	.....
Computer	.....	.....	.....
USB-stick	.....	.....	.....
Printbudget	.....	.....	.....
Software	.....	.....	.....
Studiereis	.....	.....	.....
Stage	.....	.....	.....
Eindwerk	.....	.....	.....
Ateliergeld	.....	.....	.....
RUIME STUDIEKOSTEN	**Aankoopprijs**	**Prijs per jaar**	**Prijs per maand**
Tweedehandsfiets met toebehoren	.....	.....	.....
Onderhoud fiets	.....	.....	.....
Openbaar vervoer	.....	.....	.....
Huur kot	.....	.....	.....
Verbruikerskosten kot	.....	.....	.....
Kotuitrusting	.....	.....	.....
Overige kosten	.....	.....	.....
TOTAAL	.....	.....	.....

MEER WETEN

De Norre, J., De Leebeeck, K., & Havermans, N. (2020). Studiekosten in het hoger onderwijs. Gent: Steunpunt Onderwijsonderzoek.

Storms, B., & Van den Bosch, K. (2009). Wat heeft een gezin minimaal nodig? Een budgetstandaard voor Vlaanderen, Leuven: Acco.

Van Thielen, L., Deflandre, D., Baldewijns, K., Boeckx, H., Leysens, G., Casman, M.-T., Storms, B., Van den Bosch, K., (2010), *Minibudget. Wat hebben gezinnen nodig om menswaardig te leven in België?* Onderzoek gefinancierd door Federaal Wetenschapsbeleid in opdracht van de POD MI, Antwerpen: Centrum voor Sociaal Beleid.

- www.thomasmore.be/expertisecentrum-budget-en-financieel-welzijn
- www.centenvoorstudenten.be
- www.ond.vlaanderen.be
- www.studietoelagen.be
- www.delijn.be
- www.nmbs.be
- www.financieelredzaam.be

STUDEREN IN HET HOGER ONDERWIJS

HOEVEEL KOST DAT?

Studeren in het hoger onderwijs brengt heel wat uitdagingen met zich mee. Dat geldt niet alleen voor de overstap van het middelbaar naar het hoger onderwijs, maar ook voor het kostenplaatje. In deze brochure krijg je een overzicht van de minimale kosten die gepaard gaan met studies hoger onderwijs.

www.thomasmore.be/expertisecentrum-budget-en-financieel-welzijn
info@cebud.be

THOMAS MORE